

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní Mgr Helenou Konečnou ve věci

žalobce: S. .
proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR
Nad Štolou 936/3, Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 11. 2018, čj. OAM-322/ZA-ZA11-P10-2017

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou ze dne 3. 1. 2019 domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného (dále také „správní orgán“), kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).
2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný zabýval důvody pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, existencí důvodů pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 13 cit. zákona a pro udělení humanitárního azylu ve smyslu

§ 14 cit. zákona, dále se zabýval důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a cit. zákona a konečně i existencí důvodů pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 14b cit. zákona. Dospěl přitom k závěru, že v případě žalobce není dán žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jak jsou předvídány výše citovanými ustanoveními zákona o azylu.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

3. Žalobce namítl, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany byl jako účastník zkrácen na svých právech, proto rozhodnutí žalovaného napadl v celém rozsahu výroku. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
4. Má zato, že správní orgán porušil § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, a § 3 téhož zákona, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Porušil také § 50 odst. 2, 3 a 4 správního řádu, neboť nezjistil všechny rozhodné okolnosti a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci a nepřihlížel ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo. Porušil i § 52 správního řádu, neboť neprovedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci, a ve svém odůvodnění neuvedl dostatečně, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu. Dle žalobce správní orgán porušil i ustanovení § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu.
5. Žalobce dále uvedl, že nesouhlasí zejména se závěrem, že mu v zemi nehrozí pronásledování, resp. vážná újma dle § 12 a § 14b zákona o azylu, přičemž má za to, že správní orgán nedostatečně zjistil skutkový stav věci, čímž konsekventně zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností a nezákonností. Z nedostatečně, resp. nesprávně, zjištěného stavu věci pak vyvodil nesprávné závěry o neexistenci azylově relevantního nebezpečí v zemi původu. Žalobce uvedl, že v průběhu správního řízení jasně, zřetelně, detailně a konzistentně formuloval své obavy z pronásledování ze strany uzbecké a kazašské policie, které ho neprávem podezřívají z napojení na teroristy, a to pro účast na protivládní demonstraci, a rovněž odjezdu jeho souseda do Sýrie. Žalobce namítl, že správní orgán se s jeho tvrzeními vypořádal zcela nedostatečně a že jeho obavy nevyvrátil. Dle žalobce správní orgán nerespektoval ustálenou judikaturu správních soudů týkající se posouzení věrohodnosti výpovědi žadatele o azyl a dostatečně nepřihlédl k shromážděným podkladům, zejména ke zprávám lidskoprávních organizací. Odůvodnění rozhodnutí ve vztahu k uvedeným skutečnostem a tvrzením označil žalobce za zcela nedostatečné a nepřezkoumatelné.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného a replika žalobce

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek a setrval na správnosti žalobou napadeného rozhodnutí, na které odkázal, a navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce a informace o zemi původu, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Republice Uzbekistán. Podotkl, že v průběhu pohovoru umožnil žalobci sdělit vše, co považoval za podstatné z hlediska osvětlení důvodů jím podané žádosti o mezinárodní ochranu a dal mu rovněž možnost seznámit se s podklady, které pro

posouzení žádosti správní orgán shromáždil. Žalobce této možnosti nevyužil a ke správnímu orgánu se nedostavil.

7. Žalovaný připomněl, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je jeho obava z obvinění uzbeckou policií z udržování kontaktů s teroristy. Žalobce vycestoval z Uzbekistánu plánovaně na základě platných dokladů, dlouhodobě pobýval za účelem práce nejprve v Ruské federaci a následně v Republice Kazachstán, neopouštěl zemi původu z azylově relevantních důvodů za jakkoli tíživé situace, neprchal ze země pod tlakem závažných okolností, jakkoli uvádí, že byl ze strany bezpečnostních složek po shromáždění v Andijanu v roce 2005, kdy byl prověřován stran případného napojení na ozbrojence, kteří zadržovali některé policisty jako rukojmí, a byl monitorován jeho pohyb. Žalobce v řízení vyjádřil obavu z návratu do Uzbekistánu s ohledem na údajné obvinění sousedky ze spolupráce s teroristy kvůli odjezdu souseda do Sýrie, které mělo zaměřit opětovnou pozornost uzbeckých bezpečnostních složek vůči jeho osobě. Žalovaný uvedl, že ve správním řízení nebylo zjištěno, že by žalobcem popsané situaci došlo z důvodů zákonem taxativně vyjmenovaných, tedy relevantních pro udělení azylu dle zákona o azylu,
8. Dle žalovaného nebyla zjištěna žádná skutečnost, která by nasvědčovala tomu, že žalobce v zemi původu zastával názory ohledně tvrzených původců pronásledování ani netvrdil, že by veřejně či jinak zastával určité názory, které by byly v rozporu s názory uznávanými tamním režimem a byl na základě této skutečnosti cíleně a intenzivně pronásledován. Žalobce sdělil, že nikdy nebyl členem žádné politické strany ani nebyl politicky aktivní, jedinou jeho aktivitou v tomto směru byla účast na masovém shromáždění lidí ve městě Andijan v roce 2005, tedy před 13 lety. Z jeho výpovědi pak nebylo zjištěno, že by právě následkem této aktivity byly státními orgány země mu přisuzovány názory, za které by byly účastníci následně cíleně terčem diskriminace či závažného jednání státních orgánů země, které by bylo možno vyhodnotit ve své povaze a intenzitě za závažné porušování lidských práv tedy za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Ani v souvislosti s jeho vyšetřováním stran možných kontaktů na ozbrojené osoby během shromáždění, monitorování jeho možných aktivit v následujícím období však správním orgánem nebylo zjištěno, že by vůči jeho osobě bylo ze strany uzbeckých státních orgánů postupováno takovým způsobem, že by to mělo závažný dopad do dalšího života jmenovaného, a situaci by tak bylo nutno vyhodnotit jako pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný uzavřel, že žalobce ve vlasti neměl žádné potíže relevantní z pohledu možného udělení mezinárodní ochrany v některé z jejích forem a ani v případě návratu mu nehrozí nebezpečí vážné újmy.
9. V replice na vyjádření žalovaného žalobce trval na tom, že mu měla být udělena mezinárodní ochrana ve formě azylu nebo doplňkové ochrany a zopakoval svoje problémy v zemi původu. Pro více informací o Andijanském masakru odkázal žalobce na zprávu Amnesty International. Žalobce uvedl, že vycestování měl povoleno pouze do Kazachstánu na dva 2 měsíce, kdyby se vrátil do Uzbekistánu, bude okamžitě zadržen, neboť je na černém seznamu pro podezření s podpory terorizmu. Za důvod zvýšeného podezření uvedl to, že po odjezdu souseda do Sýrie se přestal hlásit na policii, nerespektoval časově omezenou platnost povolení k vycestování a nevrátil se do země.
10. V reakci na argumentaci žalovaného žalobce poukázal na dva rozsudky Nejvyššího správního soudu týkající se hodnocení časového odstupu od aktu pronásledování žadatele o azyl, možnost vykonávání dobře placené práce a setrvání v zemi původu bez větších

potíží, z nichž pro svou situaci dovodil, že míra porušení jeho základních práv zcela jistě dosáhla intenzity pronásledování, že účastí na politickém shromáždění uplatňoval své základní politické shromažďovací právo, popř. právo na odpor proti nedemokratické vládě dle Listiny základních práv a svobod a byl tedy pronásledován v souvislosti s uplatňováním svých politických práv a svobod. Problémy s policií pak značí, že určitý politický názor mu přisuzují i státní orgány.

11. Žalobce dále uvedl, že správnímu orgánu poskytl konzistentní a věrohodnou výpověď, správní orgán věrohodnost jeho výpovědi nerozporoval ani nepoukázal na zásadnější rozpory v ní. V tomto směru žalobce poukázal rovněž na judikaturu Nejvyššího správního soudu zabývající se hodnocením výpovědi žadatele o azyl a posuzováním odůvodněnosti strachu z pronásledování jako objektivního prvku, přičemž není stanovena podmínka faktického pronásledování v minulosti a je používán standard přiměřené pravděpodobnosti.
12. Dle žalobce tedy žalovaný pochybil, když zamítl jeho žádost podloženou věrohodnou a konzistentní výpovědí pouze na základě svých subjektivních domněnek a nerespektoval ustálenou judikaturu správních soudů, která říká, že v pochybnostech se má postupovat ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu. Ke zprávám citovaným žalovaným týkajícím se zlepšení situace v Uzbekistánu, omilostnění některých osob, vyřazování osob z černých listin či situace navrátilivších se emigrantů žalobce dodal, že nejsou nikterak individualizovány na případ žalobce a reálná praxe zkoumána nebyla. Pokud jde o situaci v Uzbekistánu, poukázal na zprávy, z nichž vyplývá, že jde o zemi s nízkým standardem dodržování lidských práv, mimo jiné i v aktuálním reportu UDOS – Country Report on Human Rights Practices 2018 – Uzbekistan z března 2019 se mluví o rutinním mučení a nelidském či ponižujícím zacházení užívaném bezpečnostními složkami proti zadržovaným.

IV. Jednání před soudem

13. K jednání soudu, které se uskutečnilo dne 20. února 2020, se žalobce nedostavil. Pověřený pracovník žalovaného setrval na argumentech a procesních návrzích žalovaného.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen “s. ř. s.”). Po projednání věci dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.
15. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že žalobce podal dne 26. 4. 2017 žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany v České republice. Dne 2. 5. 2017 poskytl údaje k podané žádosti, kdy za důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že mu vyhrožují kazašské a uzbecké orgány, úřady a také lidé a v Kazachstánu jej ohrožují policisté. Téhož dne s ním byl proveden i pohovor. Při něm uvedl, že se účastnil politického shromáždění v Andijan v roce 2005. Na demonstraci pouze postával, sám konkrétně nijak aktivní nebyl. Ozbrojenci se samopaly pak zadrželi policisty jako rukojmí na městském úřadě a poté vojáci začali střílet do davu a mnoho lidí bylo zabito a demonstrace rozehnána. Měl strach, že bude také zabit, proto utekl, doma se rychle sbalil a odjel do Kazachstánu a Ruska. Od rodinných příslušníků se dozvěděl, že byl spolu s ostatními obviněn z wahábbismu, neboť jej natočila kamera a tak byl ztotožněn. Domů se vrátil až v únoru

2006, následně byl policií zadržen jeden den v nějakém studeném sklepě, a tam mu vyhrožovali. Nebyl nijak souzen ani odsouzen, ale musel se pravidelně dostavit na policejní stanici. V květnu 2006 byl bez soudu zadržen na dva měsíce, byl zapsán na tzv. „černou listinu“ a veden jako osoba podezřelá z terorizmu a propuštěn byl po zaplacení vysokého úplatku. Policie se o něj nadále zajímala, chodil podávat vysvětlení (od roku 2006 do roku 2010 celkem třikrát) v souvislosti se zadržením významných teroristů. V roce 2010 se žalobci narodila zdravotně postižená dcera, s jejíž léčbou si lékaři nevěděli rady. S pomocí státu požádal o pomoc lékaře v Německu, kteří stanovili finančně náročnou léčbu. Aby žalobce peníze na léčbu dcery sehnal, obrátil na policii se žádostí o vycestování do Ruska, kam v roce 2013 odcestoval, po několika měsících však byl deportován, protože nedodržel dobu tří měsíců k pobytu bez víza. Následně od roku 2013 až 2016 žalobce pracoval v Kazachstánu, současně se na uzbeckou policii jezdil hlásit každé tři měsíce. V průběhu jeho pracovního pobytu v Kazachstánu se začátkem března 2017 od manželky dozvěděl, že je obviněn ze spolupráce s teroristy kvůli odjezdu souseda do Sýrie (na žalobce přišlo udání od jeho sousedky) a policie se o něj začala znovu zajímat. Do Uzbekistánu se nevrátil, neboť jej telefonicky varoval jeho otec, že jsou připraveny materiály pro jeho uvěznění. K dotazu správního orgánu žalobce uvedl, že uzbecká policie se domnívá, že udržuje kontakty s teroristy, v tom mu chtějí zabránit, a takto že je podezíráno mnoho lidí.

16. Ve správním spise jsou dále založeny listiny, které pro své rozhodování shromáždil žalovaný, a to Informace z databáze ČTK k vývoji v Uzbekistánu po nástupu nového prezidenta, Výroční zpráva Human Rights Watch 2018 - Uzbekistán ze dne 18. 1. 2018, Zpráva Freedom House, Svoboda ve světě 2018 - Uzbekistán Výroční zpráva Amnesty International 2017, ze dne 22. 2. 2018, Informace OAMP – bezpečnostní a politická situace v zemi, 15. května 2018,
17. Informace MZV ČR, čj. 119896/2017-LPTP, ze dne 21. 11. 2017 k výjezdu ze země, pobytu v zahraničí a návratu státních občanů Uzbekistánu do vlasti.
18. S podklady pro rozhodnutí ve věci ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), měl žalobce možnost seznámit se dne 26. 6. 2018.
19. Krajský soud na úvod předesílá, že není smyslem soudního přezkumu podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, čj. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, čj. 2 Afs 37/2012-47; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
20. Úvodem je nutno ještě uvést, že žalobce v souvislosti s některými žalobními námitkami (zejména v replice) namítl i nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Krajský soud se proto nejprve zabýval touto otázkou.
21. Nutno konstatovat, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, čj. 7 Afs 212/2006-76). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztahovat jej i na případy,

kdy se správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Jak je už i shora uvedeno, správní orgány nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí. Krajský soud v daném případě neshledal, že by žalobou napadené rozhodnutí trpělo vadami zakládajícími jeho nepřezkoumatelnost. Důvody, které žalovaného vedly k jeho závěrům, jsou z odůvodnění napadeného rozhodnutí seznatelné. Žalovaný vylíčil konkrétní skutkové okolnosti, o něž své rozhodnutí opřel, uvedl úvahy, kterými se řídil při posouzení věci, a popsal závěry, ke kterým na základě těchto úvah dospěl.

22. Předmětem soudního přezkumu v projednávané věci je rozhodnutí, kterým žalovaný dospěl k závěru, že u žalobce není dán žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany dle zákona o azylu. Žalobce naproti tomu v žalobě vyjádřil přesvědčení, že v jeho případě jsou dány důvody pro udělení azylu ve smyslu § 12, resp. doplňkové ochrany dle § 14a, popř. důvody pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu.
23. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13 nebo § 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
24. Důvody udělení azylu upravuje zákon o azylu v ustanovení § 12 tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
25. Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu se *„pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.“*
26. Krajský soud po prostudování správního spisu přezkoumal napadené rozhodnutí z pohledu žalobních námitek a ve shodě se žalovaným konstatuje, že žalobce nebyl v zemi svého původu pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalovaný se problematice existence důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu věnoval na straně 3 a 4 napadeného rozhodnutí a s jeho závěry lze souhlasit. Z výpovědí žalobce zcela jasně vyplynulo, že nemá žádné politické přesvědčení a že nikdy nebyl veřejně a politicky aktivní. Zcela obecně by sice účast na demonstraci spadala do oblasti svobody projevu (čl. 17 Listiny základních práv a svobod) a práva shromažďovacího (čl. 19 Listiny), avšak důvodem pro obtíže žalobce nebylo zastávání určitých politických názorů (a to ani v souvislosti se zmíněnou demonstrací), ale potíže mu vznikly, jak opakovaně

vypověděl, v důsledku toho, že při demonstraci byl natočen kamerou při kontaktu s ozbrojenci, kteří se během demonstrací dopustili násilností na policistech držených jako rukojmí. Nelze tedy dovodit, že by ve své vlasti vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl postihován azylově relevantním způsobem.

27. Krajský soud souhlasí i se závěrem, že žalobcem uváděné důvody žádosti o mezinárodní ochranu nelze hodnotit ani jako důvodné obavy z pronásledování z azylově relevantních důvodů, jak jsou uvedeny shora pod § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný jeho důvody posoudil na straně 4 s 5 napadeného rozhodnutí a zcela dostatečně vyhodnotil, že jedinou aktivitou žalobce byla účast na masovém shromáždění v Andijanu v roce 2005, přičemž ze skutečností, které vypověděl, nelze dovodit, že by mu byly státními orgány země právě následkem této aktivity přisuzovány názory, za které by byl následně terčem diskriminace či závažného jednání státních orgánů, které by bylo možno vyhodnotit ve své intenzitě za pronásledování ve smyslu zákona o azylu.
28. Krajský soud se neztotožňuje s názorem žalobce, že problémy s policií značí, že by mu státní orgány přisuzovaly určitý politický názor, ani že by mu přisuzovaly příslušnost k sociální skupině odpůrců režimu (jak uvedl v replice k žalobě). Nutno připomenout, že při pohovoru k dotazu správního orgánu žalobce sám uvedl, že uzbecká policie se pouze domnívá, že udržuje kontakty s teroristy, že mu v tom chtějí zabránit a že je takto podezíráno mnoho lidí od protivládní demonstrace v Andijanu. Uvedl sice, že byl obviněn z terorizmu (na dotaz správního orgánu, z jakého důvodu byl v únoru 2006 zadržen, uvedl, že byl obviněn z wahábbismu), avšak žádné oficiální obvinění neobdržel, ani nebyl trestně stíhán ani odsouzen. Rovněž uvedl, že takto byli sledováni všichni, kdo se během demonstrace v roce 2005 zúčastnili akce u budovy městského úřadu v Andijanu. I v souvislosti se svými dalšími předvoláními na policii žalobce uvedl, že byl dotazován na to, s kým se stýká, mezi únorem a květnem 2006 byl třikrát předvolán a zadržen a to, jak uvedl, z bezpečnostních důvodů stejně jako mnoho dalších, aby se neopakovaly demonstrace. Mezi roky 2006 až 2010 byl na policii třikrát podat vysvětlení, když byli zadrženi významní teroristé. Vyšetřování a monitorování žalobce po demonstraci (konané v roce 2005) z důvodu možných kontaktů na ozbrojené osoby (teroristy) nelze označit za pronásledování ve smyslu azylového zákona a za takové, které by mělo natolik závažný dopad do jeho dalšího života. Žalovaný také správně poznamenal, že žalobci bylo přes popisovaný zájem státních složek Uzbekistánu následně umožněno vycestovat dlouhodobě do Ruska, umožněn odjezd mimo území Uzbekistánu a pobyt v Kazachstánu, a s uzbeckými úřady mohl řešit i možnosti nadstandardní léčby postižené dcery německými lékaři. Tyto skutečnosti rozhodně nesvědčí o cílené represi vůči žalobci z azylově relevantních důvodů.
29. Nutno poznamenat, že žalobce na jednu stranu v žalobě namítal, že mu státní orgány přisuzují určitý politický názor, naproti tomu v replice k žalobě současně uváděl, že účasti na politickém shromáždění uplatňoval své základní politické shromažďovací právo dle Listiny základních práv a svobod. Krajský soud opakuje, že důvodem pro obtíže žalobce nebylo zastávání určitých politických názorů (ani v souvislosti s demonstrací v Antijanu), ale potíže měl proto, že při demonstraci byl natočen při kontaktu s ozbrojenci, kteří se dopustili násilností na policistech, a žalobce byl z důvodu tohoto zadokumentovaného kontaktu podezírán ze styku s nimi. Jak je uvedeno shora, obtíže žalobce nebyly takové intenzity, aby bylo možno hovořit o pronásledování ve smyslu

zákonu o azylu. Byla to dvě zadržení v průběhu roku 2006, následně několikeré předvolání k podání vysvětlení, když byli zadrženi významní teroristé, a monitorování jeho možných aktivit (v souvislosti s podezřením na kontakt s teroristy). V případě žalobce se tak nedá hovořit o nátlaku a diskriminaci proti němu ze strany státních orgánů v podobě pronásledování.

30. Nutno připomenout, že mezinárodní ochranu ve formě azylu lze udělit pouze osobě, která byla v zemi původu pronásledována ze strany tamních státních orgánů pro své politické aktivity, nebo má v případě svého návratu do země původu odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, národnosti, pohlaví, náboženství či příslušnosti k určité sociální skupině, nebo pro zastávání určitých politických názorů. V případě žalobce však tyto důvody shledat nelze. V této souvislosti lze poukázat rovněž na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 4. 2002, čj. 6 A 709/2001, který uvedl, že *„azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým, těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána.“*
31. Krajský soud tedy po individuálním posouzení případu žalobce ve shodě se žalovaným uzavírá, že jednání, jemuž měl být ve své vlasti vystaven, nelze kvalifikovat jako azylově relevantní pronásledování ve smyslu § 12 písm. a) ani písm. b) zákona o azylu.
32. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 (azyl za účelem sloučení rodiny) a dle § 14 (humanitární azyl) zákona o azylu. V tomto směru žalobce vůči napadenému rozhodnutí žalovaného žádné konkrétní námitky, a to zejména ve vztahu k humanitárnímu azylu, ač je uveden ve výčtu ustanovení, dle kterých měla být žalobci udělena mezinárodní ochrana, neuvedl.
33. Žalobce v žalobě namítal, že kromě podmínek dle ustanovení § 12 zákona o azylu, splňuje i podmínky pro udělení doplňkové ochrany.
34. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování.

35. Žalovaný se odůvodnění neudělení doplňkové ochrany věnoval na stranách 7 až 10 napadeného rozhodnutí. Vycházel jak z výpovědí žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a způsobilé k posouzení, zda žalobci hrozí pro případ návratu skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není, přičemž se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval žalobcem tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany.
36. Z pohledu ustanovení § 14a odst. 2 písm. a) zákona o azylu je nutno konstatovat, žalobce neuvedl a žalovaný ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť uzbeký právní řád neumožňuje udělit trest smrti za žádný trestný čin.
37. Žalovaný se vypořádal s neexistencí hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání (§ 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu), když mimo jiné příležitostně poukázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a související judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, podle které pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponížení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Takové nebezpečí přitom lze shledat pouze tam, kde hrozí reálně a bezprostředně, nikoliv tam, kde nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat. Žalovaný správně vyhodnotil žalobcovy obavy s poukazem na zjištěné informace o Uzbekistánu jako nedůvodné, zopakoval, že postup policie vůči jeho osobě po událostech v Andijanenu neznamenal pro něho žádné konkrétní závažné následky s dopadem do jeho osobního či rodinného života. Byť se po událostech v Andijanenu musel dostavovat na policii pro podezření z kontaktu s teroristy v důsledku komunikace s nimi (tj. s ozbrojenci, kteří se dopustili zadržení policistů jako rukojmí v Andijanenu), žil vcelku běžným rodinným životem, byl mu umožněn odjezd mimo území Uzbekistánu - vycestování za prací do Ruska a následně pracovní pobyt v Kazachstánu a s pomocí uzbekých úřadů řešil i možnosti nadstandardní léčbu postižené dcery s německými lékaři. Žalovaný rovněž správně konstatoval, že ze shromážděných informací vyplývá, že Uzbekistán nelze označit za zemi s vyspělou demokracií, avšak nelze automaticky bez přihlédnutí ke konkrétním aspektům případu bez dalšího udělit mezinárodní ochranu všem osobám pocházejícím ze země s nižším či žádným stupněm demokracie, neboť je vždy nutno posoudit individuální okolnosti toho kterého případu. Krajský soud se proto ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobcovy obavy z návratu do země původu nelze považovat za relevantní ve vztahu k hrozbě vážné újmy v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání.
38. Žalovaný se vypořádal i s otázkou, zda by žalobci mohla hrozit nějaká újma v souvislosti s tím, že se navrací ze zahraničí. Poukázal zejména na zprávu MZV ČR ze dne 22. 11. 2017, ze které vyplývá, že osobám, které pobývaly dlouhodobě v zahraničí, nehrozí po návratu do Uzbekistánu žádné sankce ani omezení.
39. Krajský soud se tak zcela ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobci v případě návratu do vlasti hrozba vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, ani ve

smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva k čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech, nehrozí.

40. Pokud jde udělení doplňkové ochrany kvalifikované v § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu (tj. vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu), zabýval se žalovaný dostatečně i tímto důvodem. Konstatoval, že na základě obstaraných informací neprobíhá v Uzbekistánu ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu citovaného ustanovení. Krajský soud má proto zato, že v žalobcově případě nebylo prokázáno ani naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
41. Přisvědčit musí krajský soud i závěru žalovaného, že vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 písm. d/ zákona o azylu).
42. Pro úplnost lze poznamenat, že ustanovení § 14b zákona o azylu upravuje doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny. V tomto směru však žalobce žádné důvody neuváděl a žalobní námitky nevznsl.
43. Nutno připomenout, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoli negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu.
44. Žalobce v žalobě namítal rovněž to, že správnímu orgánu poskytl konzistentní a věrohodnou výpověď, kterou správní orgán nijak nerozporoval, přitom se však s jeho tvrzeními dostatečně nevypořádal a tvrzené obavy nevyvrátil. Dle žalobce nerespektoval žalovaný ustálenou judikaturu správních soudů, dle které má žadatel toliko povinnost přednést konzistentní a důvěryhodnou výpověď, a je pak povinností správního orgánu, chce-li žádost zamítnout, přednést důkazy o nevěrohodnosti výpovědi.
45. K uvedené námitce je krajský soud nucen konstatovat, že se mýjí s podstatou věci. V posuzované věci vůbec nešlo o věrohodnost výpovědi žalobce (tu správní orgán nerozporoval), ale jím tvrzené skutečnosti a důvody správní orgán vyhodnotil jako azylově nerelevantní. Žalobce se přitom mýlí, pokud se domnívá, že správní orgán může zamítnout žádost žadatele o mezinárodní ochranu jen v případě, že by shledal jeho výpověď nevěrohodnou. Takový závěr z judikatury správních soudů rozhodně neplyne.
46. Až v replice na vyjádření žalovaného žalobce s poukazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu namítl i to, že z faktu, že žalobci bylo umožněno vycestování nebo že mu byla poskytnuta asistence ze strany státních orgánů, nelze bez dalšího usuzovat na to, že nejsou naplněny důvody pro udělení azylu. K tomu krajský soud odkazuje na shora uvedené, z čehož vyplývá, že žalovaný posuzoval daný případ komplexně, tedy i z hlediska intenzity zájmu státních orgánů o osobu žalobce a neargumentoval bez dalšího jen tím, že mu bylo umožněno vycestování a poskytnuta asistence při léčbě dcery nebo jen časovým odstupem od události z roku 2005 a 2006.
47. Dále žalobce v replice poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu zabývající se hodnocením výpovědi žadatele o azyl a posuzováním odůvodněnosti strachu z pronásledování. Krajský soud však neshledal, že by žalobou napadené rozhodnutí bylo v rozporu s odkazovanou judikaturou (při zohlednění toho, že skutkový stav v nich byl odlišný). Soud je nucen znovu opakovat, že potíže s policií ve vlasti žalobci vznikly proto, že při demonstraci v Andijan v roce 2005 byl natočen kamerou při kontaktu

s ozbrojenci, kteří se během demonstrací dopustili násilností na policistech držených jako rukojmí. V důsledku toho byl podezříván z kontaktu s nimi, a proto byl zadržen, vyšetřován a následně monitorovány jeho aktivity. Nelze tedy hovořit o pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu a tedy ani o přiměřené pravděpodobnosti pronásledování a odůvodněnosti strachu z něj. Tzn. incidenty popsané žalobcem (spolu s posouzením jeho života ve vlasti od zmíněné demonstrace v roce 2005 do opuštění vlasti v roce 2017) neindikují přiměřenou pravděpodobnost pronásledování z azylově relevantních důvodů v budoucnosti. Jestliže žalobce v této souvislosti zmiňoval standard přiměřené pravděpodobnosti, nutno připomenout, že znamená, že možnost budoucího pronásledování musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická.

48. Ke zprávám citovaným žalovaným týkajícím se zlepšení situace v Uzbekistánu, omilostnění některých osob, vyřazování osob z černých listin či situace navrátilých se emigrantů žalobce v replice k žalobě namítl, že nejsou nikterak individualizovány na jeho případ a že reálná praxe zkoumána nebyla.
49. V tomto kontextu krajský soud konstatuje, že správní orgán je povinen zjistit při rozhodování o žádosti o udělení mezinárodní ochrany skutkový stav bez důvodných pochybností, s čímž související zejména požadavek na obstarání takových informací o zemi původu, které jsou relevantní, důvěryhodné a vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů, jakož i transparentní a dohledatelné (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018, čj. 6 Azs 67/2018-29, a ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008-81, dostupné na www.nssoud.cz). Těmto požadavkům žalovaným shromážděné zprávy o zemi původu žalobce odpovídají. Nutno podotknout, že již během správního řízení se mohl žalobce s obsahem shromážděných zpráv seznámit a proti jejich relevantnosti či aktuálnosti podávat námitky, což neučinil. S relevantností použitých zpráv polemizuje poprvé až v replice k žalobě a správnímu orgánu vytýká, že nebyla zkoumána reálná praxe. Takovou povinnost však po správním orgánu, který vychází ze zpráv a informací o zemi původu z vícero objektivních zdrojů, které navíc nebyly ve správním řízení nijak rozporovány, důvodně požadovat nelze.
50. Žalobce k situaci v Uzbekistánu poukázal rovněž na zprávy, z nichž vyplývá, že jde o zemi s nízkým standardem dodržování lidských práv. Ani tuto skutečnost však žalovaný nepominul, neboť sám uvedl, že ze shromážděných informací vyplývá, že Uzbekistán nelze označit za zemi s vyspělou demokracií. Současně však dodal, že nelze automaticky bez dalšího udělit mezinárodní ochranu všem osobám pocházejícím ze země s nižším či žádným stupněm demokracie (k tomu lze doplnit i nízký standard dodržování lidských práv), neboť je vždy nutno posoudit individuální okolnosti toho kterého případu.
51. Ani posledně uvedeným námitkám tedy krajský soud přisvědčit nemohl.
52. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě dostatečně zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný rovněž dostatečně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), přičemž při hodnocení situace žalobce vycházel z aktuálních informací z více různých zdrojů, jak vyplývá z listin žalovaným shromážděných a založených ve správním spise.

VI. Závěr a náklady řízení

53. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
54. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nepožadoval.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 20. února 2020

Mgr. Helena Konečná v. r.
samosoudkyně